Eiropas Komisija

LESBIETE
GEJS
BISEKSUĀLS
TRANSPERSONA
INTERSEKSUĀLS
HETEROSEKSUĀLS

VISI ATŠĶIRĪGI VISI LĪDZTIESĪGI #EU4LGBTI

LĪDZTIESĪBA IR ES PAMATVĒRTĪBA

Mums visiem ir tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi neatkarīgi no seksuālās orientācijas, dzimuma identitātes vai dzimumpazīmēm. Gadiem ilgi Eiropas Savienība (ES) ir veicinājusi lesbiešu, geju, biseksuālu personu, transpersonu un interseksuālu personu (LGBTI) līdztiesību, taču, neskatoties uz panākto progresu, diskriminācija joprojām pastāv. Sabiedriskās vietās cilvēki var justies nedroši, darbā viņiem var nebūt tādu iespēju, kuras citi uzskata par pašsaprotamām, mācību iestādē viņi var just nepieciešamību slēpt to, kas viņi ir. Viņi var saskarties ar diskrimināciju, saņemot veselības aprūpi, nodrošinot dzimuma juridisko atzīšanu oficiālos dokumentos vai vienkārši ikdienas dzīvē.

LGBTI personu diskriminācija ir pretrunā ES pamatvērtībām un, kamēr vien šī problēma pastāvēs, ES turpinās strādāt, lai to novērstu.

ZINI SAVAS TIESĪBAS

Saskaņā ar Direktīvu par vienlīdzīgu attieksmi pret nodarbinātību ES līmenī diskriminācija darbā seksuālās orientācijas dēļ ir pretlikumīga kopš 2000. gada. Tas tev nodrošina tiesisku aizsardzību, piemēram, kad uzskati, ka, piesakoties darbā vai uz paaugstināšanu amatā, pret tevi izturas nevienlīdzīgi tavas seksuālās orientācijas dēļ. Direktīva Tev nodrošina aizsardzību arī pret iebiedēšanu vai uzmākšanos darba vietā.

Saskaņā ar ES tiesību aktiem dalībvalstis ir izveidojušas valstu līdztiesības nodrošināšanas iestādes, un vairākās valstīs to darbības joma ietver arī diskrimināciju seksuālās orientācijas vai dzimuma identitātes dēļ. Šīs organizācijas, kā arī NVO un arodbiedrības, varēs palīdzēt, kad uzskati, ka esi ticis diskriminēts darbā vai piesakoties darbā.

Eiropas Komisija ir arī izvirzījusi priekšlikumu attiecināt šo tiesību aizsardzību uz sociālo aizsardzību, veselības aprūpi un piekļuvi precēm un pakalpojumiem, piemēram, mājoklim. Šis priekšlikums vēl ir jāapstiprina Eiropas Savienības Padomei un Eiropas Parlamentam. Dažas dalībvalstis jau ir pieņēmušas šādus tiesību aktus valsts līmenī.

KO ES DARA, LAI UZLABOTU LGBTI LĪDZTIESĪBU?

Lai cīnītos pret diskrimināciju, ar ko saskaras LGBTI personas, Eiropas Komisija ir izstrādājusi **"Pasākumu sarakstu LGBTI līdztiesības sekmēšanai"**. Daži konkrēti piemēri:

Atbalsts pilsoniskajai sabiedrībai

NVO ir galvenais pārmaiņu virzītājspēks. Tāpēc Eiropas Komisija programmu "Tiesības, līdztiesība un pilsonība" un "Erasmus+" ietvaros atbalsta LGBTI pilsoniskās sabiedrības organizācijas. Ar šo finansējumu tiek nodrošināts atbalsts, piemēram, praidiem Baltijas valstīs un Čehijas Republikā, kampaņām pret iebiedēšanu Grieķijas skolās vai tiešsaistes rīkiem naidīgu izteikumu novēršanai Itālijā.

Ārpus ES vairāk nekā 70 valstīs homoseksualitāte joprojām tiek atzīta par kriminālnoziegumu un astoņās no tām par to var piespriest nāvessodu. LGBTI cilvēktiesību aizstāvji šajās valstīs tiek atbalstīti, izmantojot Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu.

Naidīgi izteikumi un naida noziegumi

Naidīgi izteikumi un naida noziegumi homofobisku un transfobisku iemeslu dēļ ir cilvēka cieņas aizskārums. Tas liedz upurim izmantot savas pamattiesības. Komisija veicina diskusiju starp dalībvalstīm, nodrošina paraugprakses apmaiņu un izstrādā neformālus ieteikumus par labākajiem veidiem naidīgu izteikumu un naida noziegumu novēršanai un apkarošanai.

Dažādības pārvaldība

Ievērojamu daļu sava laika cilvēki pavada darbā, kur viņiem nevajadzētu justies neaizsargātiem savas būtības dēļ. Komisija sekmē iekļaujošu darbvietu radīšanu uzņēmumos LGBTI personām, izmantojot ES Dažādības hartu platformu. Pašreiz 27 % no uzņēmumiem, kuri parakstījuši dažādības hartu, savās dažādības iniciatīvās pievēršas arī seksuālajai orientācijai. Eiropas Komisija darbojas, lai palielinātu šādu uzņēmumu skaitu.

Informētības palielināšana

Pārāk bieži mēs nezinām, ar kāda veida problēmām saskaras LGBTI personas. Lai dotu cilvēkiem iespēju izteikties, Komisija gatavo videomateriālus, kuros LGBTI personas dalās ar personisko pieredzi, un organizē debates dalībvalstīs. Videomateriālos un debatēs tiek pētīta diskriminācija, ar ko saskaras LGBTI personas, kā arī situācijas uzlabošanas iespējas.

Komisija savu atbalstu izrādīja arī publiski, Starptautiskajā dienā pret homofobiju (17. maijā) izgaismojot savu galveno mītni — Berlemo (*Berlaymont*) ēku Briselē — varavīksnes karoga krāsās un piedaloties Eiropraidā.

PIEŅEMŠANA SABIEDRĪBĀ UN DISKRIMINĀCIJA: RĀDĪTĀJI LATVIJĀ SALĪDZINĀJUMĀ AR ES VIDĒJIEM RĀDĪTĀJIEM

To **LGBTI personu skaits, kas gada laikā ir saskārušās ar diskrimināciju vai uzmākšanos**.

ES vidējie rādītāji liecina, ka tikai pusei iedzīvotāju šķiet pieņemama doma par **LGBTI personas atrašanos ļoti augstā vēlētā politiskā amatā**.

Tikai pusei Eiropas iedzīvotāju šķiet pieņemami, ka **geju pāri publiski izrāda pieķeršanos** (piem., skūpstoties vai sadodoties rokās).

Diskriminācija var būt plaši izplatīta, taču lielākā daļa Eiropas iedzīvotāju **atbalsta vienlīdzīgas tiesības** lesbietēm, gejiem, biseksuālām personām, transpersonām un interseksuālām personām (LGBTI).

*Avoti: **Īpašais Eirobarometrs Nr. 437 — Diskriminācija ES 2015. gadā** un **ES LGBT aptauja, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA), 2013***

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA: ec.europa.eu/lgbti #EU4LGBTI

https://twitter.com/EU_Justice https://www.facebook.com/EUJustice https://www.youtube.com/user/EUJustice